

# MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

## WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską



### Podstawowe informacje

Powierzchnia:	322 tys. km <sup>2</sup>	
Ludność:	24,29 mln	
Głowa państwa (prezydent):	Alassane Ouattara	
Premier	Amadou Gon Coulibaly	od 10 stycznia 2017
Minister Handlu, Przemysłu i Promocji MŚP	Souleymane Diarrassouba	od 10 lipca 2018
Minister Gospodarki i Finansów	Adama Kone	od 12 stycznia 2016
Ambasador WKS w Polsce (z siedzibą w Berlinie)	Abounan Koidiané Noël	Chargé d'Affaires a. i.
Ambasador RP w WKS (z siedzibą w Senegalu)	Margareta Kassangana	od stycznia 2018
Najbliższe wybory parlamentarne	2020 r.	

### Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2010	2015	2016	2017
PKB (w mld USD )	24,88	33,15	36,37	40,39
PKB per capita (USD)	1 219,70	1 469,70	1 495,00	1 520,00
PKB (wzrost w %)	2,0	8,8	8,3	7,4
Inflacja (w %)	1,4	1,2	0,8	1,7
Bezrobocie (w %)	9,2	9,4	9,3	9,2
Eksport towarów (w mld USD )	11,41	11,73	10,88	12,65
Import towarów (w mld USD)	10,78	8,57	7,33	7,84
Bezp. inwestycje zagr. w WKS (w mln USD)	360	494	577	675

Źródło: IMF, World Bank, UN,

# MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

## 1. Podstawowe informacje i sytuacja gospodarcza

Wybrzeże Kości Słoniowej jest republiką o systemie prezydenckim (na wzór francuski), która uzyskała niepodległość 7 sierpnia 1960 r. Prezydent wybierany jest w wyborach powszechnych na okres 5 lat.

**Władza ustawodawcza** należy do jednoizbowego Zgromadzenia Narodowego liczącego 225 deputowanych, wybieranych na 5 lat.

**Powierzchnia kraju:** 322,463 km<sup>2</sup>; **ludność:** 24,29 mln, **stolica:** Jamusukro, centrum administracyjne: Abidżan **język urzędowy:** francuski.

**Walutą narodową** Wybrzeża Kości Słoniowej jest frank Zachodnioafrykańskiej Wspólnoty Walutowej CFA (XOF), który dzieli się na 100 centymów. Oficjalny średni kurs wymiany CFA wobec USD na dzień 3 kwietnia 2017 r. wynosił: 1 USD = 613,58 XOF.

Wybrzeże Kości Słoniowej było jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się państw w regionie Afryki Zachodniej. Wojna domowa w 2002 roku doprowadziła do rozłamu w kraju i podziału na dwa obozy, wspierające różne frakcje polityczne: Północ i Południe. WKS zostało zniszczone w czasie walk i zamieszek. Kolejny kryzys wybuchł w listopadzie 2010 roku, kiedy sprawujący władzę prezydent, Laurent Gbagbo, nie chciał zaakceptować swojej porażki w wyborach - trwał okres dwuwładzy. Społeczność międzynarodowa, popierająca Ouattarę (za wyjątkiem Angoli i Gambii), wezwała Laurenta Gbagbo do uznania demokratycznych wyników wyborów, ten jednak odmówił ustąpienia z urzędu. Państwa zachodnie, ONZ i Unia Europejska uznały Ouattarę za zwycięzcę wyborów prezydenckich z 28 listopada 2010 roku. Niestabilna sytuacja, w jakiej znalazło się państwo, spowodowała iż współpracę z Wybrzeżem zawiesiły takie organizacje afrykańskie, jak Wspólnota Gospodarcza Krajów Afryki Zachodniej (ECOWAS) i Unia Afrykańska. Natomiast Afrykański Bank Rozwoju, Bank Światowy i Międzynarodowy Fundusz Walutowy zaprzestały finansowania programów pomocowych dla Wybrzeża. Konflikt na najwyższym szczeblu władzy zdeorganizował państwo. W lutym 2011 doszło do zamieszek zbrojnych, zapoczątkowanych przez Nowe Siły pod przewodnictwem Ouattary. Wybuchła wojna domowa, w której według agencji Reuters zginęło ponad trzy tysiące osób, najwięcej podczas masakry cywilów w marcu w mieście Duékoué. 10 kwietnia 2011 roku helikoptery należące do sił ONZ oraz helikoptery armii francuskiej dokonały nalotu na rezydencję Gbagbo w Abidżanie. Dzień później Laurent Gbagbo został ostatecznie pojmany i aresztowany przez siły Ouattary przy wsparciu wojsk ONZ (UNOCI) i francuskich (LICORNE). W listopadzie 2011 roku został on przewieziony do Holandii, gdzie Międzynarodowy Trybunał Karny w Hadze postawił mu cztery zarzuty zbrodni przeciwko ludzkości. Kolejne wybory prezydenckie odbyły się 25 października 2015 r., zaś parlamentarne w grudniu 2016 r. Sytuacja polityczna i bezpieczeństwa w WKS przed wyborami prezydenckimi nie była w pełni stabilna. Wyzwanie stanowiła budowa zaufania między władzami a opozycją, czemu służyły m.in. intensywne wysiłki UE. Zwycięzcą już w pierwszej turze okazał się urzędujący prezydent A.D. Ouattara, który uzyskał 83,66% głosów (drugie miejsce zajął Pascal Affi N'Guessan z wynikiem 9,39%). Wybory zostały uznane za przeprowadzone w sposób transparentny i zgodny z regułami demokratycznymi, pomimo wielu nieprawidłowości na poziomie technicznym.

W dniu 13 marca 2016 r. doszło do pierwszego w nowożytnej historii kraju zamachu terrorystycznego przeprowadzonego przez muzułmańskich ekstremistów, za który odpowiedzialność wzięła Al-Kaida Islamskiego Maghrebu (AQIM). W ataku na trzy hotele oraz turystów odpoczywających na plaży w miejscowości Grand-Bassam ok. 40 km na wschód od Abidżanu zginęło 14 turystów (wśród nich 4 Europejczyków), 2 funkcjonariuszy policji oraz 6 terrorystów. Zamach wydarzył się na kilka dni przed planowanym w Abidżanie Forum Ekonomicznym (tzw. „Afrykańskim Davos”), co pokazało, że władze WKS nie były w stanie jednocześnie zapewnić bezpieczeństwa w stolicy, jak i w innych lokalizacjach mogących stanowić potencjalny cel ataku terrorystycznego

# MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

## Członkostwo w organizacjach i porozumieniach o charakterze ekonomicznym:

WKS jest członkiem powstałej w 1994 r. **Zachodnioafrykańskiej Unii Gospodarczo-Walutowej** (Union Economique et Monetaire Ouest-Africaine – **UEMOA**), tworzącej stumilionowy rynek o wspólnej walucie i strefie wolnego handlu. Państwa zrzeszone w Unii tworzą Unię celną i posługują się wspólną walutą, o ustalonym parytecie względem euro. Celem UEMOA jest: poprawa konkurencyjności, konwergencja polityki gospodarczej, ustanowienie wspólnego rynku, koordynacja polityk: rolnej, przemysłowej, energetycznej, transportowej oraz harmonizacja prawa. Ponadto WKS jest członkiem **Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej** (The Economic Community of West African States - **ECOWAS**), zrzeszającej 15 państw regionu na mocy traktatu z 1975 r. Celem organizacji jest promocja integracji ekonomicznej zrzeszonych państw.

## Pozostałe organizacje, do których należy WKS to m.in.:

- Unia Afrykańska - African Union (AU);
- Afrykański Bank Rozwoju - African Development Bank (AfBD);
- Światowa Organizacja Handlu - World Trade Organization (WTO);
- Międzynarodowy Fundusz Walutowy - International Monetary Found (IMF);
- Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNIDO);
- Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD);
- Światowa Organizacja Własności Intelktualnej - World Intellectual Property Organization (WIPO).

## **2. Polityka gospodarcza**

Od 2012 r. WKS odnotowuje szybki wzrost gospodarczy połączony ze stabilnością polityczną, co zakończyło okres chaosu, wojny domowej oraz głębokiego kryzysu gospodarczego lat 2002-2011. Wg szacunków Banku Światowego, w 2017 roku 7,5 %. Wzrost jest w znacznym stopniu oparty o duży potencjał rolniczy - WKS jest największym światowym producentem kakao, jak również poważnym producentem kawy, oleju palmowego i bananów - jednak główną siłą napędową wzrostu ostatnich lat są warte miliardy USD inwestycje w infrastrukturę budowlaną i transportową. Rząd zamierza wydać do 2020 roku 60 mld USD na projekty infrastrukturalne, przy czym ponad 60 % tych środków ma pochodzić ze źródeł prywatnych.

Jednym z obecnych priorytetów dla władzy jest tworzenie miejsc pracy. W tym celu rząd zamierza radykalnie poprawić sytuację w szkolnictwie i planuje przeznaczanie rocznie do 20 % budżetu państwa na edukację, szczególnie zawodową i techniczną. Znacznie poprawiono klimat do prowadzenia biznesu, uproszczono i przyspieszono procedury, jednak kraj nadal znajduje się w drugiej setce Doing Business Report Banku Światowego. Nadal powszechna jest korupcja wśród urzędników państwowych, szczególnie w służbach celnych. Zdarza się, że statki są przetrzymywane tygodniami w porcie w Abidżanie.

Zdaniem Banku Światowego, aby utrzymać wzrost gospodarczy konieczne są dalsze ułatwienia dla drobnych firm oraz reforma systemu podatkowego. Drogie pozostają też kredyty bankowe, co ma m.in. związek ze sztywnym kursem franka CFA wobec Euro. Wszystko to sprawia, że korzyści ze wzrostu gosp. odczuwają głównie duzi inwestorzy, a niekoniecznie większość społeczeństwa.

## **4. Ramy prawno - traktatowe współpracy gospodarczej**

### Wybrzeże Kości Słoniowej - UE

W relacjach z UE dominują dwie dziedziny:

- sprawy bezpieczeństwa i dobrego rządzenia oraz
- odbudowa infrastruktury ekonomicznej i socjalnej.

# MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

W dialogu politycznym UE–WKS dominują kwestie dotyczące przeprowadzenia reform demokratyzacyjnych, usprawnienia lokalnych struktur władzy oraz działań na rzecz wzrostu gospodarczego. UE pozytywnie ocenia aktywność WKS w ramach struktur współpracy regionalnej (ECOWAS) oraz mediacje w sytuacjach kryzysowych (Gwinea Bissau, Mali). Ponadto Unia Europejska, wspiera wysiłki rządu na rzecz promowania pojednania narodowego, wzmocnienia państwa prawa oraz ożywienia społeczno-gospodarczego kraju.

## Wybrzeże Kości Słoniowej - Polska

Polska uznała Wybrzeże Kości Słoniowej w dniu uzyskania przez ten kraj niepodległości. Stosunki dyplomatyczne na szczeblu ambasad nawiązano jednak dopiero w 1974 r. Dwustronne stosunki polityczne między krajami są dobre, a Polska i Wybrzeże Kości Słoniowej współpracują na arenie międzynarodowej, przede wszystkim w ramach ONZ.

## 5. Relacje handlowe

W 2014 roku Komisji Europejskiej udało się zakończyć negocjacje z Afryką Zachodnią (w tym z WKS) w sprawie **porozumienia EPA** (Economic Partnership Agreement). Celem porozumienia jest regulacja wzajemnych relacji handlowych i gwarancja wzajemnego, choć niekoniecznie symetrycznego, dostępu do rynku. Otwarcie rynków krajów Afryki Zachodniej dla eksportu UE zostanie przeprowadzone etapami, z wyłączeniem towarów wrażliwych dla regionu. Kraje Afryki Zachodniej zliberalizują ponad 75% swoich linii taryfowych w ciągu 20 lat. Pierwsza grupa towarów zostanie zliberalizowana w chwili wejścia porozumienia w życie, kolejne grupy w cyklach po 5 lat.

## Wymiana handlowa z Polską (mln USD)

Źródło: INSIGOS

	2014	2015	2016	2017	2018*	Dynamika % <u>2018</u> <u>2017</u>
Eksport	18,04	17,90	21,57	31,58	<b>38,49</b>	122
Import	218,21	190,73	158,46	195,45	<b>175,18</b>	90
Obroty	236,25	208,63	180,03	227,03	<b>213,67</b>	94
Saldo	- 200,17	-172,83	-136,89	- 163,87	<b>- 136,69</b>	-

\*dane wstępne

Wymianę handlową z Wybrzeżem Kości Słoniowej charakteryzuje bardzo duża dysproporcja między importem i eksportem. **Wartość wymiany handlowej** między Polską a WKS w 2018 r. kształtowała się na poziomie **213,67 mln USD**. Polski **eksport** na Wybrzeże Kości Słoniowej w porównaniu z rokiem 2017 **wzrósł o 22%** i wyniósł **38,49 mln USD**. **Import** towarów z WKS do Polski w omawianym okresie kształtował się na poziomie **175,18 mln USD** i w porównaniu do 2017 r. **zmniejszył się o 10%**, co w efekcie przyniosło ujemne dla Polski saldo.

Głównymi pozycjami polskiego eksportu do WKS w 2018 r. były:

- papier i kartony w zwojach – 5,1 mln USD;
- ekstrakt słodowy i przetwory dla niemowląt – 4,5 mln USD;
- mięso drobiowe – 4,4 mln USD;
- mięso wieprzowe – 3,2 mln USD;

Notatkę przygotował:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej  
Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii  
Luty 2019

# MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

Głównymi pozycjami polskiego importu z WKS w 2018 r. były:

- kauczuk naturalny – 79,4 mln USD;
- pasta kakaowa – 41,2 mln USD;
- czekolada i inne wyroby z kakao – 23,1 mln USD;
- ziarna kakao – 13,5 mln USD;
- masło, tłuszcze i oleje kakaowe – 10,9 mln USD;

## 5. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Ulgi inwestycyjne są podzielone na dwie strefy: strefa A – region wokół Abidżanu i sam Abidżan oraz strefa B – reszta kraju. Podział wynika z zaniepokojenia władz tym, że aż 80% inwestycji dokonywanych jest w Abidżanie. W strefie A korzyści polegają na zwolnieniach z podatku dochodowego i opłat licencyjnych przez okres 5 lat, w strefie B przez 8 lat. inwestycje o wartości ponad 500 mln CFA przedsiębiorcy mogą zostać zwolnieni także z podatku VAT od sprzętu i części zamiennych. Dalsze ulgi przysługują na inwestycje o wartości od 500 mln do 2 mld CFA; całkowite zwolnienie z VAT i opłat celnych przysługuje na inwestycje ponad 2 mld CFA. Są to ogólne zasady ulg inwestycyjnych, w celu informacji szczegółowych należy się skontaktować z biurem CEPICI.

Z chwilą gdy firma chce uzyskać status „priorytetowej”, rząd negocjuje procent zatrudnienia miejscowych pracowników. Status „priorytetowy” i związane z tym ułatwienia podatkowe przysługują inwestycjom w rolnictwo, hodowlę bydła, rybołówstwo, przechowanie i przerób żywności, tanie budownictwo mieszkaniowe i produkcja energii.

## 6. Dostęp do rynku

W **styczniu 2015 r. kraje ECOWAS**, w tym Wybrzeże Kości Słoniowej, **rozpoczęły stosowanie wspólnych taryf celnych** (Common External Tariffs – CET), co ma wpłynąć pozytywnie na wymianę handlową w regionie. Przyjęcie CET powinno wyeliminować wielokrotne pobieranie ceł przy przekraczaniu granic wewnętrznych w ramach ECOWAS i skrócić listę produktów objętych zakazem importu. CET przewiduje cztery podstawowe zakresy stawek taryfowych: podstawowe produkty użytku powszechnego: 0%, surowce podstawowe: 5% wartości (CIF - Cost, Insurance & Freight), produkcja i nakłady pośrednie: 10%, towary konsumpcyjne: 20%. Jest jeszcze piąty zakres: 35% dla produktów pod specjalną ochroną, z uwagi na ochronę krajowego rynku.

Pozytywnym akcentem, świadczącym o tym, że Wybrzeże Kości Słoniowej otwarte jest na zagraniczny kapitał było przyjęcie w 2012 r. nowych przepisów o inwestowaniu. Utworzono wówczas Centre des Promotion des Investissements en Cote d'Ivoire (CEPICI), biuro które w formule one-stop-shop pomaga inwestorom w rejestracji firmy i początkowych procedurach.

## 7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Obecnie – z uwagi na zmiany w instytucjonalnych instrumentach wsparcia eksporterów – główną rolę we wspieraniu polskich firm w WKS będzie odgrywać PAIH i jej oddział zagraniczny w Abidżanie, który uruchomiony zostało w 2018 r. Kierownikiem został pan Thomas Amari.

W marcu 2016 r. odbyła się w WKS wizyta polskich firm z sektorów rolnictwa i przetwórstwa żywności, rybołówstwa, energetyki (również zielonych technologii), infrastruktury i transportu oraz przemysłu wydobywczego. Z uwagi na zamach terrorystyczny w Grand Bassam 13 marca 2016 r. udział w wizycie ze strony przedstawicieli instytucji państwowych został odwołany.

Podczas Szczytu Unia Europejska – Unia Afrykańska, który odbył się w dniach 29-30 listopada 2017 r. w Abidżanie, oficjalnej delegacji rządowej, z premier Beatą Szydło na czele, towarzyszyli przedsiębiorcy reprezentujący sektor maszyn rolniczych.

Notatkę przygotował:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej  
Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii  
Luty 2019

# MINISTERSTWO PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII

## 8. Potencjalne dziedziny współpracy

Gospodarczo Wybrzeże Kości Słoniowej posiada duży potencjał głównie z powodów dynamicznego tempa rozwoju gospodarczego oraz unikalnego w kontekście Afryki podejścia do inwestorów zagranicznych, w tym instrumentów prawnych gwarantujących bezpieczeństwo inwestycji oraz sprawne sądownictwo gospodarcze.

Z punktu widzenia polskiego przemysłu współpraca gospodarcza z Wybrzeżem Kości Słoniowej posiada duże perspektywy rozwoju, przede wszystkim w **sektorze rolno-spożywczym, zielonych technologii** (m.in. recyklingu), **energetycznym** (rozwiązania dla elektrowni, sieci przesyłowych, itd.), **naftowo-gazowym, budowlanym oraz infrastrukturze transportowej** (m.in. budowa dróg, transport kolejowy).

## 9. Ambasada RP w Senegalu (zakres terytorialny obejmuje WKS)

Ambasador: **Margareta Kassangana**  
Route des Almadies  
Immeuble "Les Jardins des Almadies"  
App. 4/A  
B.P. 14 419 Peytavin Dakar  
Tel.: +221 33 859 57 70  
e-mail: [dakar.amb.sekretariat@msz.gov.pl](mailto:dakar.amb.sekretariat@msz.gov.pl)

## 10. Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH na Wybrzeżu Kości Słoniowej

**ZBH Abidżan** – Thomas Amari – kierownik biura  
tel.: +225 77 30 94 48  
e-mail: [thomas.amari@paih.gov.pl](mailto:thomas.amari@paih.gov.pl)

## 11. Ambasada WKS w Berlinie (zakres terytorialny obejmuje RP)

Ambasador: **Abounan Koidiané Noël** - Chargé d'Affaires a. i.  
Schinkenstraße 10  
14193 Berlin  
Tel.: +49 (0)30 890696-0  
Fax: +49 (0)30 25758993  
E-Mail: [contact@ambaci.de](mailto:contact@ambaci.de)

*Opracowano na podstawie danych: MPiT; MSZ; GUS; CIA The World Factbook; AfDB, OECD, UNDP African Economic Outlook 2016; UNDP World Investment Report; Publikacja "Kierunek-Afryka.WKS" PWC Polska*